

SUOMEN VAPAA-AJAN-
KALASTAJIEN
KESKUSJÄRJESTÖ

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2–6 A 11
00580 Helsinki
olli.saari@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

22.4.2026

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

VIITE Kirjallinen asiantuntijalausuntopyyntö VN/27639/2025. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi metsästyslain sekä rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta (valkoposkihanhet ja merimetsot)

ASIA Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön (SVK) lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi metsästyslain sekä rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta (valkoposkihanhet ja merimetsot)

SUOMEN VAPAA-AJANKALASTAJIEN KESKUSJÄRJESTÖN LAUSUNTO

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on tutustunut maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntöön koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi metsästyslain sekä rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemistä ja korvaamisesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta (valkoposkihanhet ja merimetsot). SVK keskittyy lausunnossaan merimetsoa koskeviin kysymyksiin ja lausuu asiasta kunnioittaen seuraavaa.

Esityksen tavoitteena on pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaisesti siirtää valkoposkihanhi ja merimetsot metsästyslain piiriin, poistaa tarpeettomat metsästysohjaukset lajien osalta ja samalla huolehtia vahinkojen oikeudenmukaisesta korvaamisesta elinkeinonharjoittajille. Lisäksi tavoitteena on mahdollistaa luvallisesti haltuun otettujen valkoposkihanhiin ja merimetsojen lihan hyödyntäminen.

Hallitus esittää merimetson ja valkoposkihanhen siirtämistä metsästyslaissa mainituiksi riistalajeiksi. Lajit pysyisivät edelleen ympärivuotisesti rauhoitettuina, mutta niiden hallinta siirtyisi osaksi metsästyslainsäädäntöä. Esityksen keskeinen elementti on suojametsästyksen, joka mahdollistaisi merimetsojen ampumisen suoraan vahinkojen estämiseksi ilman nykyistä raskasta poikkeuslupaprosessia.

Euroopan komissio julkaisi 31.3.2026 ohjeasiakirjan C(2026) 2274 final, joka selkeyttää lintudirektiivin 5 ja 9 artiklan soveltamista. Se tarjoaa EU maille käytännön suuntaviivat ja uusia joustomahdollisuuksia siihen, miten merimetsopopulaatioita voidaan hallita tehokkaammin ja yhtenäisemmin koko EU-alueella. Nyt lausunnolla oleva esitys on linjassa komission ohjeasiakirjan kanssa ja pyrkii hyödyntämään sääntelyn mahdollistamaa liikkumavaraa. Toteutuessaan esitys vähentänee kalakantoihin kohdistuvaa saalistuspainetta erityisesti niiden lisääntymisalueilla, mikä tukee kalakantojen elinvoimaisuutta.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö kannattaa hallituksen esitystä.

Esityksen taustaa

Ympäristöministeriö asetti 18.10.2018 työryhmän laatimaan strategian ja toimintasuunnitelman merimetsojen aiheuttamien vahinkojen rajoittamiseksi. SVK:ta edusti työryhmässä Kalatalousasiantuntija Juha Ojajarju. Työryhmän työn tuloksena valmistui Kansallinen merimetsostrategia ja toimenpidesuunnitelma lokakuussa 2019. Sen liitteeksi jätettiin täydentävä mielipide, jonka allekirjoittivat SVK:n lisäksi Kalatalouden keskusliitto, Kristiinankaupungin kaupunki, Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL, Suomen Kalankasvattajaliitto ry ja Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf. Liitteen allekirjoittaneet tahot katsoivat mm. että: ”Kansalliseen lainsäädäntöön on tehtävä sellaisia muutoksia, jotka helpottavat poikkeuslupien saamista (luonnonsuojelulain muutos tai siirto metsästyslainsäädännön puolelle). Merimetsoja koskevien poikkeuslupien käsittely on siirrettävä riistahallinnolle.” ja ”Suomen tulee EU:ssa jatkossa toimia aktiivisesti sen puolesta, että merimetsa siirretään metsästettävien lintujen listalle (lintudirektiivi, liite II). Yhdessä esim. munien öljyämisen kanssa nämä keinot mahdollistaisivat merimetsokannan kohtuullistamiseen, niin kalakantojen kuin ihmistenkin näkökannasta tarkasteltuna.”

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaan tarpeettomat metsästysrajoitukset elinvoimaisten lajien, kuten merimetsan ja valkoposkihanhen osalta poistetaan, ja lajit siirretään metsästyslain piiriin. Huolehditaan samalla vahinkojen oikeudenmukaisesta korvaamisesta elinkeinonharjoittajille. Hallitus vaikuttaa siihen, että lajit siirretään lintudirektiivin tiukasti suojeltujen lajien listalta. Poikkeusluvalla haltuun otettujen lintujen lihaa on voitava hyödyntää.

Maa- ja metsätalousministeriö asetti 16.5.2024 päätöksellään Valkoposkihanhen ja merimetsan siirtäminen riistalajeiksi –työryhmän (MMM043:00/2024), jonka tehtävänä oli laatia ehdotus metsästyslain ja riistavahinkolain muuttamiseksi siten, että kaikki valkoposkihanhia ja merimetsoja koskevat hallitusohjelman tavoitteet saavutetaan. Työryhmä sai mietinnön valmiiksi elokuun loppuun mennessä 2025. Esitys sisälsi useita eriäviä mielipiteitä. Maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön yhteistyössä on valmisteltu ratkaisumalli, joka poikkeaa Valkoposkihanhen ja merimetsan siirtäminen riistalajeiksi -työryhmän mietinnöstä, mutta mietinnön pohjana olleita selvityksiä mm. nykytilasta ja vertailusta muihin maihin on hyödynnetty tässä hallituksen esityksessä. Tavoitteena on luoda selkeä ja valvottava mekanismi toistuviin vahinkotilanteisiin.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Juha Ojajarju (lausunnon valmistelija)
kalatalousasiantuntija

Olli Saari
toiminnanjohtaja